

**SELVITYS / ASKOLAN KOULUJEN RYHMÄKOKOJEN
AJANTASALLE SAATTAMINEN 1.8.2023 LUKIEN**

SISÄLTÖ

1.Taustaa	3
2.Miksi ryhmäkokoo on tärkeä?	4
3.Ryhmäkoot ja lainsäädäntö	5
4. Ryhmäkoon enimmäismäärät ja kriteerit ryhmien muodostamiselle / esitys	6
5.Liitteet	6

1.Taustaa

Askolan kunnan koulujen opetusryhmien enimmäiskoot on määritelty edellisen kerran yli kymmenen vuotta sitten kunnanhallituksessa 8.2.2012. Niiden päivitystarve on ollut esillä jo varsin pitkään sillä ryhmäkoot eivät enää toimi nykykoulussa ja nykyisellä oppilasaineksella. Koulujen ryhmäkokot tulee saattaa ajan tasalle.

Nykyiset ryhmäkoot ovat kunnanhallituksen päätöksen (8.2.2012 § 43) mukaan ovat 25 – 28 oppilasta:

- perusopetuksen 1–2 luokkien opetusryhmien enimmäiskoko on 25 oppilasta,
- perusopetuksen 3–6 luokkien opetusryhmien enimmäiskoko on 25, josta voidaan poiketa + 3 oppilaan verran pedagogiset, kunnan talouden realiteetit ja tilahallinnolliset syyt huomioon ottaen,
- yhdysluokilla alkuopetuksessa enimmäiskoko on 20 ja 3–6. luokkien osalta yhdistelmästä riippumatta 25.

Esimerkiksi yleisopetuksen 1. luokassa voi olla max. 25 oppilasta / 1 opettaja ja 5. luokalla max. 28 oppilasta / 1 opettaja. Nämä ryhmäkoot ovat aivan liian suuria ottaen huomioon yhteiskunnassa, lainsäädännössä, koulun toimintakulttuurissa, opetussuunnitelmissa jne. tapahtuneet uudistukset ja muutokset viimeisten kymmenen vuoden aikana. Tätä kautta myös oppilasaines on muuttunut mm. lainsäädännön edellyttämät tukitoimet ovat lisääntyneet.

Ryhmäkokoasiaa on käsitelty kunnanvaltuuston 13.12.2021 hyväksymässä vuoden 2022 talousarviossa palveluiden saatavuus ja saavutettavuus tavoitteen alla. Toimenpiteenä esitettiin selvityksen käynnistäminen ja oppilasmäärien tarkastaminen luokka-asteittain. Lisäksi kartoitetaan resurssointi, oppilaslähtöinen ja joustava resurssointi, erityisopetuksen ja kolmiportaisen tuen kehittäminen, inkluusioluokat, samanaikaisopettajuus, erityisopettajien ja oppimisen tuen resurssin kohdentaminen.

Tavoitetasona ja onnistumisen mittarina on todettu: Talousarviovuoden aikana tehdään oppilasmäärän seuranta ja oppilasmääräesitys luokka-asteittain, huomioiden että luokka- ja ryhmäkoot luodaan pedagogisten vaatimusten ja valtakunnallisen suosituksen mukaisesti ja tavoitteena turvata oppilaan oikeudet sekä yksilöllisen oppimisen polun. Määriteltävät asiat: - yleisopetuksen luokkakoot / luokat 1.-2. + luokat 3.–6. - Tehostetun ja erityisen tuen oppilasmäärät/laaja-alainen erityisopettaja. Pienluokkien oppilasmäärät/ryhmä.

Sivistystoimenjohtaja ja rehtorit ovat yhteistyössä tehneet selvityksen, Askolan koulujen ryhmäkokojen ajan tasalle saattaminen 1.8.2023 lukien.

Nyt voimassa olevat ryhmien enimmäiskoot tulee muuttaa vastaamaan tämän päivän todellisuutta, jotta koululla on edellytykset vastata lainsäädännön, opetussuunnitelman ja muiden säädösten mukaisiin vaatimuksiin.

2.Miksi ryhmäkoko on tärkeä?

Opetussuunnitelman mukainen oppimien lähtee jokaisen oppilaan henkilökohtaisen, yksilöllisen polun rakentamisesta. Jotta oppijan oikeudet toteutuvat on opetusryhmän koko huomioitava yhtenä tärkeimmistä opetuksen edellytyksistä.

Lisääntyneet oppilaiden sosiaaliset, psyykkiset ja tunnetaitopulmat sekä erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden määrän kasvu yleisopetuksen ryhmissä on myös merkittävä ja vaatii sekä eriyttäviä tiloja että riittävää henkilöstöresurssia.

Monet varsinkin alkuopetukseen liittyvät pedagogiset syyt puhuvat pienten opetusryhmien puolesta. Liian suuret opetusryhmät lisäävät koulunkäyntiavustajien ja oppilashuollon tarvetta.

Tutkimuksissa on osoitettu, että ryhmäkoolla on selkeä yhteys oppimistuloksiin. Suuressa ryhmässä esim. yksilölliset, opetussuunnitelman mukaiset työtavat eivät ole mahdollisia, mikä näkyy oppimistulosten heikkenemisenä.

Suuret ryhmäkoot lisäävät levottomuutta kouluissa. Jos ryhmäkokoja kasvatetaan, on vaarana, etteivät työrauhaongelmat ainakaan vähene. Opettajan kurinpitoon käyttämä aika on pois opetukseen käytetystä ajasta, joten myös opetus kärsii. Ryhmien koosta puhuttaessa täytyy muistaa, että nykyisin luokissa voi olla erityistä tukea tarvitsevia oppilaita, jotka voivat viedä opettajan huomiosta suuren osan. Suurten ryhmäkokojen seurauksena oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioiminen vaarantuu. Opettajan aika ei vain yksinkertaisesti riitä.

Syrjäytyminen ja koulukiusaaminen ovat olleet viime aikoina paljon esillä julkisessa keskustelussa. Ongelmien havaitseminen vaikeutuu, jos oppilaita on ryhmässä liikaa. Suuressa opetusryhmässä, esim. 25 oppilasta, opettajalla on vain vähän aikaa oppilasta kohden. Varhainen puuttuminen oppilaan pulmiin on näin ollen haasteellista. Saattaa käydä niin, että oppilaan syrjäytymiseen ei ole mahdollista puuttua riittävän varhain. Ratkaisusta saatetaan joutua maksamaan moninkertaisesti myöhemmin esim. mielenterveyskuluina koulupahoinvoinnin seurauksena. On selvitetty, että yksi syrjäytynyt elämä maksaa yhteiskunnalle miljoonan.

Lakialoitteessa 58/2010 eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta todetaan mm. että koulujen ryhmäkoon on tiedetty jo pitkään olevan yhteydessä koulussa menestymiseen. Suomen Akatemian ja Duodecimin asiantuntijat ovat jälleen tuoneet esiin, että nuoret pärjäävät sitä paremmin, mitä pienemmässä ja kiinteämmässä ryhmässä he voivat koulunsa käydä. Sopiva ryhmäkoko murrosikäisille olisi alle 21 oppilasta. Pysyvä ryhmä puolestaan tukee vaihtuvia ryhmiä paremmin koulumenestyksen lisäksi itsetuntoa ja oppimista.

Ryhmäkoko on tiiviissä yhteydessä nuorten hyvinvointiin. Lomautuksilla ja ylisuurilla opetusryhmillä jaetaan nuoria menestyjiin ja häviäjiin. Siitä syntyvä lasku lankeaa maksuun viimeistään siinä vaiheessa, kun heidän pitäisi aloittaa työelämä. Jo nyt näkyvä nuorten pahoinvointi on vasta varoittava huutomerkki.

3. Ryhmäkoot ja lainsäädäntö

Perusopetuslain (628/1998) 30 §:ssä säädetään, että opetusryhmien tulee olla sellaisia, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Tämän tarkemmin opetusryhmien koosta perusopetuksessa ei erityisopetusta lukuun ottamatta silti ole säädetty.

Opetushallituksen selvitysten mukaan samoin, kun OAJ:n mielestä toimiva ryhmäkoko olisi korkeintaan 20 oppilasta.

Erityisopetuksen pienluokkien ryhmäkoot on määriteltä perusopetusasetuksen (20.11.1998/852) 2 §:n mukaan silloin kun opetusta annetaan perusopetuslain (628/1998) 17 §:ssä tarkoitetuille oppilaille, jotka saavat erityistä tukea, saa opetusryhmässä olla, jäljempänä säädettyin poikkeuksin, enintään kymmenen (10) oppilasta. Opetusryhmän enimmäiskoko voidaan ylittää, jos se on oppilaiden edellytysten tai opetuksessa käytettävän työskentelytavan takia perusteltua, eikä järjestely vaaranna opetusryhmässä opiskelevien oppilaiden opetuksen tavoitteiden saavuttamista.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville oppilaille annettavassa opetuksessa opetusryhmässä saa olla enintään kahdeksan (8) oppilasta. Vaikeimmin kehitysvammaisista oppilaista muodostetussa opetusryhmässä saa olla kuitenkin enintään kuusi (6) oppilasta.

Askolan koulujen oppilasmääriä:

Liitteestä 1. ilmenevät luokkien oppilasmäärät 20.9.2022 tilanteen mukaan sekä oppilasmäärien kehittyminen lukuvuodesta 2023–2024 lukuvuoteen 2029–2030. Lukumäärät sisältävät nyt kunnassa olevat lapset ja liitteestä 2. ilmenevät tehostetun ja erityisen tuen määrät /koulu.

Kunnan luokkamuotoinen erityisopetus on keskitetty Askolan koulun, alakouluun, jossa erityisopetuksen pienryhmien koot ovat (lain mukaan max. 10 oppilasta/ryhmä):

Poiju yhteensä 10 oppilasta; 1 lk 5 oppilasta, 3 lk 5 oppilasta
Majakka yhteensä 7 oppilasta; 2 lk 1 oppilas, 4 lk 6 oppilasta
Ankkuri yhteensä 6 oppilasta; 5 lk 2 oppilasta, 6 lk 4 oppilasta

Yhdysluokkaopetus:

Juornaankylän koululla 1-2 lk 14 oppilasta ja 3-6 lk 19 oppilasta
Särkijärven koululla 1-2 lk 12 oppilasta, 3-4 lk 12 oppilasta, 5-6 lk 16 oppilasta.

4. Ryhmäkoon enimmäismäärät ja kriteerit ryhmien muodostamiselle / esitys

Ryhmäkokojen enimmäismääräksi esitetään 1.8.2023 lukien:

Luokat 1.–2. 18 oppilasta

Luokat 3.–6. 20 oppilasta

(esitys perustuu Opetushallituksen ja OAJ:n suosituksiin)

Opetusryhmien muodostamiseen vaikuttaa pedagogisten ratkaisujen ja oppilasaineiden lisäksi olemassa olevat tilat. Pedagogisina ratkaisuin voidaan tarvittaessa käyttää esimerkiksi yhdysluokkia tai samanaikaisopetusta. Tiloissa on syytä huomioida, että esim. uusien luokkatilojen henkilömitoitustas on maksimissaan 25 henkilöä/ per luokka sisältäen opetushenkilöstön.

Opetusryhmien ryhmäkoko voidaan ylittää vain painavasta syystä.

Opetusryhmän koon ylityksessä huomioidaan seuraavat seikat:

-tehostetun tuen oppilaat; tuen tarve ja lukumäärä

-S2-oppilaat; tuen tarve ja lukumäärä

Alla olevien kriteerien kohdalla ylitystä tulee harkita erityisellä huolella:

-erityisen tuen oppilaat; henkilökohtaisen tuen tarve

-sosiaaliset, psyykkiset- ja tunnetaitopulmat; henkilökohtaisen tuen tarve

-fyysiset sairaudet; henkilökohtaisen avustamisen tarve

Ylitystä ei voi tehdä, mikäli luokassa on pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita.

5.Liitteet:

1.luokkien oppilasmäärät 20.9.2022 tilanteen mukaan sekä oppilasmäärien kehittyminen lukuvuodesta

2023–2024 lukuvuoteen 2029–2030. Lukumäärät sisältävät nyt kunnassa olevat lapset.

2. erityisen ja tehostetun tuen määrät /koulu

Oppilasennusteet 20.9.2022 tilanteen mukaisesti											tilanne
Askolan koulu, alakoulu			Lukuvuodet							20.9.2022	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
lk	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	29	30	26	29	15	14	17	10	16	16	16
2	28	26	25	26	29	15	14	17	10	16	16
3	23	27	25	25	26	29	15	14	17	10	10
4	33	24	24	25	25	26	29	15	14	17	17
5	34	33	22	24	25	25	26	29	15	14	14
6	29	34	30	22	24	25	25	26	29	16	16
	176	174	152	151	144	134	126	111	101	89	

sinisellä pohjalla: luvuissa ei ole laskettu pienluokan oppilaita/oranssilla kuluva lukuvuosi

Monninkylän koulu											tilanne
			Lukuvuodet							20.9.2022	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
lk	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	22	26	25	19	14	19	15	13	17	10	10
2	33	22	24	25	19	14	19	15	13	17	17
3	25	33	23	24	25	19	14	19	15	13	13
4	35	24	31	23	24	25	19	14	19	15	15
5	32	34	25	31	23	24	25	19	14	19	19
6	23	32	33	25	31	23	24	25	19	14	14
	170	171	161	147	136	124	116	105	97	88	

Oppilasennusteet syntymävuoden mukaan

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
61	67	63	64	58	41	47	39	34	42	30

Tulevat 1. luokan oppilaat

lv	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	67	63	67	59	41	47	39	34	42	30

Tilanne 14.6.2022

ET= Erityinen tuki, TT= Tehostettu tuki

Askolan koulu, yläkoulu			
luokka	opp	TT	ET
7.lk	87	13	11
8.lk	85	14	10
9.lk	75	14	10
Yht.	247	26	31

Alakoulut: Oppilaita yhteensä 371, joista erityisen tuen oppilaita 33 (8,89 %)

Yläkoulu: Oppilaita yhteensä 247, joista erityisen tuen oppilaita 27 (10,93 %)

Tehostettu tuki:

Alakoulut: tehostetun tuen oppilaita 70 (18,87 %)

Yläkoulu: tehostetun tuen oppilaita 41 (17 %)

Juornaankylän koulu											tilanne
			Lukuvuodet							20.9.2022	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
lk	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	7	4	9	7	5	6	4	6	7	1	1
2	4	7	5	9	7	5	6	4	6	7	7
3	4	4	6	5	9	7	5	6	4	6	6
4	4	4	4	6	5	9	7	5	6	4	4
5	6	4	4	4	6	5	9	7	5	6	6
6	3	6	5	4	4	6	5	9	7	5	5
	28	29	33	35	36	38	36	37	35	29	

Särkijärven koulu											tilanne
			Lukuvuodet							20.9.2022	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
lk	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	9	3	7	4	7	7	3	4	2	3	3
2	3	8	5	7	4	7	7	3	4	2	2
3	9	3	8	5	7	4	7	7	3	4	4
4	7	9	4	8	5	7	4	7	7	3	3
5	10	7	9	4	8	5	7	4	7	7	7
6	7	10	7	9	4	8	5	7	4	7	7
	45	40	40	37	35	38	33	32	27	26	

Erityinen tuki: tilanne 20.9.2020

Alakoulut: Oppilaita yhteensä 386, joista erityisen tuen oppilaita 34 (8,80 %)

Tehostettu tuki: tilanne 20.9.2022

Alakoulut: Oppilaita yhteensä 386, joista tehostetun tuen oppilaita 69 (17,87 %)

[illegible]